

İqtisadi inkişaf davam edir

Respublikamızda olduğu kimi, Sabirabad rayonunda da bütün sahələrdə inkişaf təmin olunur, sosial-infrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsi istiqamətində tədbirlər görülür.

Əsas kapitala yönəldilən investisiyaların həcmi 89 milyon 380 min manat olmuşdur ki, bu da ötən dövrlə müqayisədə 45 milyon 959 min manat çoxdur. Əhaliyə 35 milyon 763 min manat pullu xidmət, 463 min manat poçt və rabitə, 6 milyon 474 min manat həcmində məişət xidmətləri göstərilmişdir. Pərakəndə ticarət dövriyyəsi 204 milyon 983 min manat təşkil etmişdir ki, bu da ötən illə müqayisədə 882 min manat çox deməkdir. Rayonda bütün istehsal sahələrində keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə yüksək artım müşahidə olunmuşdur.

Ölkə başçısının tapşırığına əsasən 2017-ci ildən başlayaraq rayonlar yerli xərclərdən maliyyələşməklə respublika büdcəsindən heç bir dotasiya almayacaqdır. Bu məqsədlə rayonda görüləcək işlər müəyyənləşdirilmiş və bu istiqamətdə tədbirlər görülür.

Əhəlinin məşğulluğunu təmin etmək-prioritet vəzifə kimi qarşıya qoyulmuş və yeni iş yerlərinin yaradılması prosesi cari ildə də uğurla davam etdirilmişdir. 2018-ci ilin ötən aylarında 42

rasinin ərazisində birmərtəbəli yaşayış binalarının daxilində və içəri fasadında cari təmir, ətraflarında abadlıq işləri aparılmışdır və bəzilərinin dam örtükləri dəyişdirilmişdir.

Ölkə başçısının tapşırığına əsasən azahtminatlı əhalinin mənzil probleminin həlli üçün bütün şəhərlərdə, rayon mərkəzlərində sosial mənzillərin tikintisi nəzərdə tutulur. Sosial Mənzil Fondunun yaradılmasında əsas məqsəd belə mənzilləri azahtminatlı əhaliyə aşağı qiymət-

kəndi ərazisində pambiq qəbulu məntəqələri tikilib istifadəyə verilmiş və hazırda həmin məntəqələrdə xam pambığın tedarükünə başlanılmışdır.

"Azərpambiq" MMC-nin Sabirabad rayonundakı tedarük məntəqəsinin bazasında pambiq emalı müəssisəsinin yaradılması istiqamətində işlər aparılır.

Cari ildə 24645 hektar sahədə taxıl sahəsində biçin aparılmış və 97093 ton taxıl istehsal edilmişdir ki, bunun 61925 tonu buğda, 35168 tonu isə arpa olmuşdur. Hər hektardan ümumi məhsuldarlıq 39,4 sentner, buğdanın məhsuldarlığı isə hər hektardan 40,7 sentner, arpanın məhsuldarlığı isə 37,3 sentner olmuşdur. Ötən il ilə müqayisədə taxıl istehsalı 1116 ton, məhsuldarlıq isə 0,4 sentner çoxdur.

ilin ötən aylarında 13055 hektar pambiq, 3315 hektar tərəvəz, 3890 hektar bostan, 1340 hektar kartof, 4276 hektar sahədə təzə yonca və digər əkinlər aparılmışdır. 2018-ci ildə 2019-cu ilin məhsulu üçün payızlıq əkininə başlanılmışdır. Artıq 1309 hektar sahədə arpa, 691 hektar sahədə isə təzə yonca ekilmişdir.

18854 ton kartof, 51976 ton tərəvəz, 100221 ton bostan, 8697 ton meyvə istehsal olunmuşdur. Ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə kartof istehsalı 2 ton, tərəvəz 260 ton, bostan məhsulları 791 ton, meyvə isə 2,4 ton çox olmuşdur.

İxracı önümlü əsas məhsullardan biri də pomidorudur. Payız-qız mövsümündə pomidor və xiyar yetişdirmək üçün rayonda 100-dən yuxarı istixana mövcuddur ki, burada xeyli məhsul istehsal olunur. İstehsal olunan məhsulun çox hissəsi xarici ölkələrə ixrac edilir. Bu sahəni daha da inkişaf etdirmək məqsədilə yerli sahibkarlar tərəfindən Nərimankənd və Şəhriyar kəndlərində istixana kompleksləri tikilmişdir. Hazırda Salmanlı, Həşimxanlı və Məmişlər kəndlərində müasir tələblərə cavab verən istixana kompleksləri yaradılır.

Pambıqçılıqla və taxılçılıqla yanaşı baramaçılıq kimi çox vacib olan kənd təsərrüfatı sahəsi də inkişaf etdirilir. İnsanların bu sahəyə marağını artırmaq üçün baramanın 1 kiloqramı 9 manata qaldırılmışdır. Rayonda baramaçılığın inkişafı ilə bağlı görülən tədbirlər nəticəsində ötən il 5 ton barama istehsalına qarşı rayonda 5 ton 34 kiloqram barama istehsal olunmuşdursa, cari ildə 14 tona qarşı 14 ton 126 kiloqram barama istehsal olunmuşdur. Gələcəkdə bu sahənin daha da inkişaf etdirilməsi məqsədilə 8 kənd inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndəliyinin ərazisində 62,5 min ədəd tut tıngı (Nizami, Ulaçalı, Quruza, Kürkəndi, Qasimbəyli, Yolçubəyli, Qalağayın və Qaraqünəy) ekilmişdir. Görülmüş tədbirlər nəticəsində yaxın gələcəkdə rayonda da barama istehsalı xeyli artacaqdır.

Heyvandarlıq məhsullarının istehsalının artırılmasında daha məhsuldar olan cins mal-qaranın yetişdirilməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Daha məhsuldar olan cins mal-qaranın yetişdirilməsi məqsədilə rayonda 15 süni mayalanma məntəqəsi yaradılmışdır. Süni mayalanmada holstejn-şviss, şviss, şarolə, simmental cinsi və Azərbaycan çamışı töredicilərin toxumlarından istifadə olunaraq bu yolla təkcə 2018-ci ilin 9 ayında iribuynuzlu mal-qarada süni mayalanma yolu ilə 3399 baş cins bala alınmışdır.

Cari ildə rayona lizin yolu ilə 267 baş iribuynuzlu mal-qara alınaraq gətirilmişdir ki, bundan 126 başi simmental, 141 başi isə holştin-firiz cinslərdəndir.

İribuynuzlu mal-qaranın sayı ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1390 baş artaraq 121193 baş, xırda buynuzlu mal-qaranın sayı 405 baş artaraq 226735 baş olmuşdur.

Ət istehsalı (diri çəkiddə) 13055 ton, süd istehsalı 85529 ton, yumurta istehsalı 48 milyon 681 min ədəd, yun istehsalı 565 ton, barama istehsalı 14 ton 126 kiloqram olmuşdur. Ötən ilə müqayisədə ət istehsalı (diri çəkiddə) 409 ton (103,2 faiz), süd istehsalı 3783 ton (104,6 faiz), yumurta istehsalı 1 milyon 180 min ədəd (117,3), yun istehsalı 21 ton (103,9 faiz) çox olmuşdur.

Bitkiçiliyin inkişafında və məhsuldarlığın artırılmasında torpaqların suvarılması və digər meliorativ tədbirlərin görülməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Son illər bu sahədə də rayonda xeyli iş görülmüş, cari ilin ötən aylarında meliorasiya təşkilatları tərəfindən ümumilikdə 989 kilo-

metr uzunluqda su kanalları, 387 kilometr olan dren-kollektor şəbəkəsi ildən təmizlənmişdir. Bir hidrotexniki qurğuya əsaslı, 246-da cari təmir işləri aparılmışdır.

Dövlət başçısının tapşırığına əsasən rayonun Moranlı, Sarxanbəyli, Bala Həşimxanlı, Əliləmbəyli və digər kəndlərin suvarma təminatının yaxşılaşdırılması üçün mənbəyi Kür çayından olmaqla uzunluğu 30 kilometr olan "H" kanalının çəkilişi başa çatdırılmış, birinci pillədə aqreqatlar quraşdırılmış, Moranlı nasos stansiyasında bu işlərə başlanılmışdır. Layihədə nəzərdə tutulan işlər tam başa çatdıqdan sonra 11 min 498 hektar sahənin su təchizatının yaxşılaşdırılmasına imkan yaranacaqdır.

"Sabirabad və Salyan rayonlarında yerləşən qiş otlaqlarında meliorativ tədbirlərin aparılması" layihəsinin icrası davam etdirilir. İlkin mərhələdə ilin sonuna kimi 5 min hektar sahənin suvarılması təmin ediləcəkdir. Həmin ərazidə "Aqrupark" yaradılması nəzərdə tutulmuşdur.

Hazırda rayon mərkəzinə və 74 kənddən 62-nə təbii qaz verilir. Bu il rayonun Yuxarı Axtaçı və Zəngənə kəndlərinə təbii qaz verilmişdir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamına əsasən cari ildə Yastıqobu, Yuxarı Axtaçı kəndlərinə və Rüstəmli kəndi ərazisində Zəngilan rayonundan olan məcburi köçkünlər üçün salınmış qəsəbəyə təbii qaz xəttinin çəkilişi nəzərdə tutulmuşdur. Yuxarı Axtaçı və Yastıqobu kəndlərinə təbii qaz verilmiş, Zəngilan rayonundan olan məcburi köçkünlər üçün salınmış qəsəbəyə təbii qaz xəttinin çəkilişi yekunlaşmaq üzrədir və yaxın günlərdə həmin yaşayış məntəqəsinə təbii qaz verəcəkdir. Su təchizatının yaxşılaşdırılması, əhaliyə standartlara uyğun içməli suyun verilməsi üçün şəhərdaxili su xətləri çəkilmiş və bu işlər davam etdirilir. Kənd yerlərində yaşayan əhalini içməli su ilə təmin etmək məqsədilə rayonun 49 kəndində modul tipli sudurulducu qurğu quraşdırılmışdır. "Azərsu" ASC tərəfindən 18 kəndə içməli su

müəssisə yaradılmış, 572 yeni iş yeri açılmışdır ki, bunun 533-ü daimidir. Bundan başqa, minlərlə insan mövsümi işlərə cəlb olunmuşdur.

Dövlət başçısı sahibkarlar tərəfindən investisiya qoyuluşuna diqqətin artırılmasını bir vəzifə kimi qarşıya qoymuşdur. Bu məqsədlə rayonda sahibkarlığın inkişaf etdirilməsi üçün iş adamlarına hər cür şərait yaradılmışdır. Elə bunun nəticəsidir ki, bu istiqamətdə xeyli işlər görülmüş, sahibkarlar tərəfindən istehsal müəssisələrinin yaradılması üçün 30 milyona yaxın investisiya qoyulmuşdur. Nizami kəndi ərazisində "Muğan quşçuluğu" MMC-nin tikintisi davam etdirilir. Nərimankənd və Şəhriyar kəndlərində müasir tələblərə cavab verən istixana kompleksləri tikilmişdir. Hazırda bu istixanalarda məhsul istehsal olunur. Məmişlər, Salmanlı və Həşimxanlı kəndlərində də istixana kompleksləri yaradılır. Bəzi kəndlərdə mülikiyyətçilərə verilmiş torpaq sahələrində müxtəlif meyvə bağları salınır və artıq bir çox təsərrüfatlarda məhsul istehsal olunur. Salmanlı kəndində üzüm, Surra, Cavad, Yolçubəyli, Qasimbəyli və Azadkənd kəndlərində nar bağları salınmışdır. Salmanlı kəndində əlavə 80 hektar üzüm tıngı ekilmişdir.

Rayonda sahibkarlığı daha da inkişaf etdirmək məqsədilə 16 iyun 2018-ci il tarixdə Sahibkarlığın İnkişafı Fondu tərəfindən sahibkarlığın güzəştli kreditləşdirilməsi məsələlərinə dair işgüzar forum keçirilmişdir. Forumda iş adamları, sahibkar və kəndli-fermer təsərrüfat rəhbərləri iştirak etmişlər. 2018-ci ilin birinci yarısında Sabirabad rayonunda 71 layihənin həyata keçirilməsi üçün Sahibkarlığın İnkişafı Fondu tərəfindən iş adamlarına və sahibkarlara 941 min manat güzəştli kredit verilmiş və bunun nəticəsində 74 yeni iş yeri açılmışdır.

Rayonda geniş abadlıq və quruculuq işləri davam etdirilir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 30 noyabr 2017-ci il tarixli 3427 sayılı "Sabirabad şəhərində çoxmənzillli binaların əsaslı təmiri və abadlıq-quruculuq işlərinin davam etdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" Sərəncamına əsasən şəhərdə 9 beşmərtəbəli, 12 ikimərtəbəli, 2 üçmərtəbəli, Beton zavod qəsəbəsində olan fin evləri, Bəndatma ida-

lərlə və uzun müddətə kreditlər verilməklə onların mənzil problemlərinin həlləndirilməsi və sosial rifah hallarının yaxşılaşdırılmasından ibarətdir. Bununla bağlı rayon mərkəzində üç 60 mənzillli və üç 30 mənzillli yaşayış binasının tikilməsi ilə əlaqədar müvafiq torpaq sahələri ayrılmış və tikintinin başlanılması istiqamətində işlər aparılır.

Son illərdə kənd təsərrüfatının inkişafına böyük diqqət göstərilir.

Ölkənin iqtisadi potensialından səmərəli istifadə və ixracı önümlü məhsul istehsalının təşviqi istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər ənənəvi kənd təsərrüfatı sahələrinin inkişafında mühüm nəticələr əldə etməyə imkan vermişdir. Son illərdə bu istiqamətdə qəbul edilmiş dövlət programlarının icrası aqrar sahədə sahibkarlığın inkişafını sürətləndirmiş, regionlarda əmək ehtiyatlarından, təbii iqtisadi resurslardan daha effektiv istifadə olunmasına, infrastrukturunun müasirləşdirilməsinə və əhalinin məşğulluğunun artmasına zəmin yaratmışdır. Aqrar sektorun strateji və ölkəyə valyuta gətirən mühüm sahələrdən biri də pambıqçılıqdır.

Respublikada pambıqçılığın daha da inkişaf etdirilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 26 mart 2018-ci il tarixdə Bərdə rayonuna səfəri zamanı pambıqçılığın inkişafı məsələlərinə dair keçirilən respublika müşavirəsində pambıqçılığın inkişafı ilə bağlı aidiyyəti qurumlar qarşısında mühüm vəzifələr qoymuş və pambıqçılığın bundan sonra da ancaq məhsuldarlığın artırılması hesabına inkişaf etdirilməsini bir daha qeyd edilmişdir.

Rayonda da bu sahədə xeyli işlər görülmüşdür. Cari ildə 3680,5 hektar "MKT İK" MMC Sabirabad rayon filialı, 4230 hektar "Azərpambiq" MMC, 2513 hektar "Kənd Təsərrüfatı" MMC, 200 hektar "Aqro-Az" MMC tərəfindən və 2431,5 hektar isə fərdi qaydada ekilmişdir. Ümumilikdə 13 min 55 hektar sahədə pambiq əkinini aparılmışdır. Pambiq sahələrində həyata keçirilən aqrotexniki tədbirlər nəticəsində bol məhsul yetişdirilmişdir. Bu günə kimi 10 min tondan yuxarı xam pambiq tedarük edilmişdir ki, bu da ötən ilə müqayisədə xeyli çoxdur. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin xətli ilə Qaralar

Kür və Araz çaylarında daşqınların baş vermesinin qarşısını almaq məqsədilə ümumilikdə Sabirabad rayonu ərazisində 649 kubmetr həcmində betonla, 26,4 kilometr məsafədə 555 min kubmetr bəndin təmiri və qayaqətəmə işləri və 372 kubmetr həcmdə daş-betonla sahilbərkitmə işləri aparılmışdır.

Sabirabad Meşə Mühafizəsi və Bərpası Müəssisəsi tərəfindən həmin dövrdə rayonun inzibati ərazisində meşə əkinini üçün 123 hektar sahədə meşə-bərpə işləri aparılmış, 0,42 hektar sahədə toxum səpilərlə tınglik sahəsi salınmışdır. 43 hektar sahəyə 21212 tıng ekilmişdir.

Son illər rayonda yol infrastrukturunun yaxşılaşdırılması istiqamətində xeyli işlər görülmüşdür. Uzunluğu 18 kilometr olan Surra - Padar avtomobil yolunda əsaslı təmir işləri başa çatdırılmışdır.

15 kənd yaşayış məntəqəsinin birləşdirən, uzunluğu 60 kilometr olan Qalağayın - Osmanlı- Çöl Beşdəli - Zalqaraağac - Çöl Ağaməmmədli - Azadkənd - Muğan - Gəncəli avtomobil yolu əsaslı təmir olunur.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 11 sentyabr 2018-ci il tarixli Sərəncamına əsasən 20 min nəfər əhalinin yaşadığı, 15 yaşayış məntəqəsinin birləşdirən, uzunluğu 39 kilometr olan Dadaşbəyli - Çöl Ağaməmmədli - Xankeçən - Salmanlı avtomobil yolunun tikintisinin başa çatdırılması üçün 15,1 milyon manat vəsait ayrılmışdır. Yolun tikintisi ilin sonuna kimi başa çatdırılacaqdır.

Uzunluğu 46 kilometr olan Sabirabad - Həşimxanlı-Şirvan avtomobil yolunun təmir olunmamış 36 km də əsaslı təmir işlərinin aparılması nəzərdə tutulmuşdur.

Əhalini dayanıqlı elektrik enerjisi ilə təmin etmək məqsədilə müəyyən tədbirlər həyata keçirilir. Rayon mərkəzində və 26 kənddə kəbelleşmə işləri aparılmış, 9 kənddə bu işlərə başlanılmışdır. 2018-ci ilin 9 ayında 560 ədəd "Smart" kart tipli saygac quraşdırılmışdır. Hazırda 19521 abonent "Smart" kart tipli saygacdan istifadə edir. 3647 ədəd sıradan çıxmış saygac yenisi ilə əvəz olunmuşdur.

Rayonda əhalinin təbii qazla təminatını yaxşılaşdırmaq məqsədilə xeyli işlər görülmüşdür.

xətli çəkilmiş, bulaqlar quraşdırılmışdır. Rayonun digər kəndlərinə içməli suyun verilməsi üçün tədbirlər görülür. Görülən işlərlə bərabər, şəhərdə su çəkilişi tam başa çatdırılmamış, kanalizasiya sisteminin yenidən qurulması işlərinə başlanılmamışdır.

Şəhid ailələrinin, Qarabağ müharibəsi əlillərinin mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində müəyyən tədbirlər həyata keçirilir. Ötən il rayonda 3 Qarabağ müharibəsi əlilləri və 1 nəfər 20 Yanvar şəhidinin ailəsinə müasir tələblərə cavab verən fərdi yaşayış evləri tikilib istifadəyə verilmişdir. Onların mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində tədbirlər görülmüşdür.

155 nəfər kimsəsiz, tənha, ahıl və əlil evlərində xidmət göstərilir.

Güzəştli kateqoriyadan olan vətəndaşlardan 53 nəfərinə sanator-kurort, 6 nəfərinə isə istirahət mərkəzlərinə yollayış verilmişdir.

Rayon icra hakimiyyəti vətəndaşların qəbul-larına, onların ərizə və şikayətlərinə vaxtında baxılmasına böyük önəm verir. Cari ildə rayon icra hakimiyyətinə vətəndaşlardan 1291 təklif, ərizə və şikayət daxil olmuşdur ki, bu da ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 16 ədəd azdır.

Həmin dövrdə rayon icra hakimiyyətinin başçısı tərəfindən 971 nəfər vətəndaş qəbul edilmiş, rayon icra hakimiyyəti başçısının inzibati ərazi dairələrində 31 görüşü keçirilmiş, bu görüşlərdə 131 nəfər (ümumi iştirak edənlərin sayı 3460 nəfər) müxtəlif sahələrdəki problemlərlə bağlı məsələ qaldırılmışdır. Təkliflərlə əlaqədar aidiyyəti üzrə tapşırıqlar verilərək müvafiq şöbələr tərəfindən nəzərdə götürülmüş, həlli rayonun səlahiyyəti və imkanları xaricində olan məsələlər isə yuxarı orqanlar və qurumlar qarşısında qaldırılmışdır.

Ölkəmizin 5 informasiya mərkəzinin, 5 televiziyanın nümayəndələri ilə işgüzar əlaqələr qurulmuş, rayonda aparılan sosial-iqtisadi inkişaf konkret nəticələri həm ölkənin rəsmi nəşrlərində, həm televiziya, həm də yerli "Suqovuşan" qəzetində geniş işıqlandırılmışdır.

Tofiq HÜSEYN,
"Respublika".

